

Yayın Geliş Tarihi: 14.02.2025

Yayına Kabul Tarihi: 13.05.2025

Online Yayın Tarihi: 15.09.2025

<http://dx.doi.org/10.16953/deusosbil.1639901>

Dokuz Eylül Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi

Cilt: 27, Sayı: 3, Yıl: 2025, Sayfa: 1114-1145

E-ISSN: 1308-0911

Araştırma Makalesi

ÇİN DEVLET MEDYASI CGTN TÜRK'ÜN DİJİTAL DİPLOMASİ STRATEJİLERİ

*Yakup TOKTAY**

Öz

Dijital diplomasi, devletlerin kültürel dinamiklerini, düşünce biçimlerini ve politikalarını çevrimiçi mecralarda tanıtarak uluslararası kamuoyunu etkileme amacına yönelik bir yumuşak güç aracıdır. Bu bağlamda Çin Halk Cumhuriyeti, kamu diplomasisi faaliyetlerini pek çok ülkede olduğu gibi Türkiye'de de medya temelli bir stratejiyle sürdürmektedir. Bu araştırma, Çin'in Türkiye'deki medya organı olan CGTN Türk üzerinden yürüttüğü dijital diplomasi faaliyetlerini incelemektedir. Araştırmanın temel amacı, Çin'in CGTN Türk aracılığıyla nasıl bir politik ve kültürel anlatı inşa ettiğini ve bu anlatılar üzerinden Türkiye kamuoyunu nasıl etkilemeye çalıştığını ortaya koymaktır. Nitel araştırma yöntemi tematik analiz tekniğiyle yürütülen çalışmada, CGTN Türk'te yer alan "Dünyanın Yönü", "Ejderhanın Peşinde", "Panorama" ve "Hasan Hoca'ya Soruyorum" programları dijital diplomasi ekseninde incelenmiştir. Araştırma sonucunda, CGTN Türk'ün dijital diplomasi stratejilerini politik, kültürel, ekonomik, eğitim ve dil temaları etrafında şekillendirdiği ortaya çıkmıştır. Çin, söz konusu medya faaliyetleri aracılığıyla Türkiye'nin Batı tarafından dışlandığını ve Çin'in öncülüğünde "yükselen" Doğu bloğuna entegre olması gerektiğini savunmaktadır. Ayrıca, yayınlarda "ABD'nin terörizmin ve küresel kaosun kaynağı olduğu" Türkiye'nin, Çin'in toprak bütünlüğünü desteklemesi gerektiği, BRICS ve Kuşak-Yol projeleri üzerinden yeni iş birlikleri kurarak yatırım fırsatları yaratması gerektiği telkininde bulunulmuştur. Kültürel, eğitim ve dil diplomasisi kapsamında, Çin dili ve kültürü tanıtılarak izleyicilerin Çin'e ilgisi artırılmak ve eğitim yoluyla daha güçlü bir bağ kurulması hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çin Kamu Diplomasisi, CGTN Türk, Çin Devlet Medyası, Dijital Diplomasi, Kültürel Diplomasi.

Bu makale için önerilen kaynak gösterimi (APA 7. Sürüm):

Toktay, Y. (2025). Çin Devlet Medyası CGTN Türk'ün dijital diplomasi stratejileri. *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 27 (3), 1114-1145.

*Dr. Öğr. Üyesi, Bandırma Onyedli Eylül Üniversitesi, ORCID 0000-0003-3253-9898, ytoktay@bandirma.edu.tr

DIGITAL DIPLOMACY STRATEGIES OF CHINESE STATE MEDIA CGTN TURK

Abstract

As a soft power, digital diplomacy is an important tool for states to integrate traditional diplomatic methods into digital tools in order to understand and convey cultural dynamics, attitudes and behaviours, to influence opinions, to strengthen their presence in online environments and to interact with target audiences. This article analyses China's radio and digital broadcasting policies in Turkey through CGTN Türk. The aim of the research is to reveal how China constructs its cultural and political narratives and how it develops a soft power strategy in Turkey. In this framework, various programmes produced by CGTN Türk (Dünyanın Yönü, Aslı Atasoy ile Ejderhanın Peşinde, Panorama, Hasan Hoca'ya Soruyorum) and the audiovisual contents of these programmes are evaluated in the context of digital diplomacy using thematic analysis technique with qualitative research method. The research revealed that CGTN Turk shapes its digital diplomacy strategies around political, cultural, economic, educational and language themes. China aims to steer Turkey towards the 'rising East' by claiming that it is marginalised by the West; it portrays the US as the source of chaos and calls for cooperation with BRICS and Belt and Road projects. In addition, Chinese language and culture are introduced to increase the interest of the viewers and long-term ties are aimed to be established through education.

Keywords: China Public Diplomacy, CGTN Turk, Chinese State Media, Digital Diplomacy, Cultural Diplomacy.

GİRİŞ

Dijital diplomasi araçları, teknoloji merkezli politik çözümler üretmeyi hedefleyerek klasik diplomasiye yeni bir kulvar açmaktadır. Bu araçlar, devletlerin kendi kültürlerini, tutum ve davranışlarını anlatmalarına; yabancı toplumlarla ilişkiler kurup geliştirmelerine, onların düşünce ve inançlarını etkileyerek, zor kullanmadan kendi çıkar ve değerlerini benimsetmelerine olanak tanıyan kanaat oluşturma çabalarıdır. Dijital iletişim araçlarında yaşanan dönüşüm, diplomasiyi derinden etkileyen yeni bir paradigmaya yol açmıştır. Bilgi ve iletişim teknolojilerinin zaman ve mekân sınırlılıklarını ortadan kaldırması, düşük maliyetli ve hızlı olması, etkileşimi ön plana çıkarması; devletlerin siber alana olan ilgisini artırmıştır. Günümüzde devletler, geleneksel diplomatik stratejilerin ötesine geçerek sosyal medya platformları aracılığıyla doğrudan hedef kitleyle etkileşim kurmakta ve daha verimli bir diplomasi trafiği oluşturabilmektedir. Bu durum, kamuoyu algısını şekillendirme ve tutum geliştirme açısından daha hızlı ve etkili bir iletişim imkânı sunmakta; aynı zamanda yumuşak gücün değerlendirilmesi ve ölçülmesi konusunda yeni fırsatlar yaratmaktadır. Elde edilen verilerle diplomasi yöntemleri analiz edilerek optimize edilebilir. Hülasa; dijitalleşme, kamu diplomasisini daha somut ve ölçülebilir hale getirdiği gibi devletlerin yumuşak güç stratejilerini yeniden şekillendirmektedir.

Bu çalışma Türkiye’de yakın zamanda faaliyetlerine başlayan Çin devlet medyası (China Global Television Network) CGTN Türk’ün yayınlarını inceleyerek Çin’in Türkiye üzerindeki dijital diplomasi vasıtasıyla gerçekleştirdiği yumuşak güç uygulamalarına odaklanmaktadır.

Kamu diplomasisi kavramı, Çin Halk Cumhuriyeti nezdinde giderek artan bir öneme sahiptir. Çin'deki akademik çevreler ve politikacılar, yumuşak güç kavramına büyük bir ilgi göstermiş; altıncı Devlet Başkanı Hu Jintao, bu kavrama sahip çıkarak Komünist Parti'nin 17. Kongresi'nde bu alandaki yatırımların artırılmasını talep etmiştir (Demirtepe & Özerdem, 2013; Sancak, 2015). Merkezi Pekin’de bulunan *Çin Küresel Ağı CGTN*, 2016 yılında kurulmasına rağmen Nairobi, Washington ve Londra’daki üretim merkezleri aracılığıyla 160’tan fazla ülke ve bölgede yayın yapmaktadır. İspanyolca, İngilizce, Arapça, Fransızca, Rusça ve Türkçe başta olmak üzere 80 farklı dilde yayın yaparak geniş bir dil yelpazesine sahiptir. Öte yandan *CGTN Digital* aracılığıyla da mobil uygulamalar, *YouTube*, *Facebook*, *Twitter*, *Weibo* ve diğer sosyal medya platformları üzerinden dijital diplomasi faaliyetlerini sürdürmektedir. Anlaşılabacağı üzere Çin, dünya genelinde yürüttüğü yumuşak güç stratejileriyle kültürel ve politik bir anlatı inşa etmeyi amaçlamaktadır. Medya araçları ise oluşturulmak istenen bu anlatıyı tasarlamak ve aktarmak amacıyla kullanılmaktadır.

Çalışma bu noktadan hareketle Çin’in hedef kitle olarak belirlediği Türk izleyicilerine olan ilgisini ve dijital diplomasi araçlarıyla kültürel ve politik anlatıyı nasıl inşa ettiğini sorgulamaktadır. Bu amaç dahilinde araştırma soruları hazırlanmıştır:

- a) Çin, CGTN Türk yayınları ile Türk izleyicilerine kendini nasıl sunmaktadır?
- b) Çin kültürü ve politikaları hangi açılardan ele alınmaktadır?
- c) CGTN Türk yayınları hangi ana konular üzerine yoğunlaşmaktadır?
- ç) Yayınlarda Türkiye ve Çin ilişkileri nasıl sunulmaktadır?

Konuya ilişkin alan yazın taramasında Yu-Shan Wu (2016), Çin’in Afrika’da medya araçlarıyla yürüttüğü kamu diplomasisi faaliyetlerini incelemiş ve bu faaliyetlerin özellikle Çin’in Güney Afrika’da ticari ve siyasi anlaşmalar için uygun ortamlar yaratmak amacıyla kullanıldığını ortaya koymuştur. Zhu (2022) ise yaptığı çalışmada CGTN Belgesel Kanalı’nın kültürel diplomasi aracı olarak etkisini araştırmış ve kanalın Çin’in ulusal değerlerini küresel ölçekte teşvik etme konusunda sınırlı bir rol oynadığını tespit etmiştir. Bir diğer çalışmada ise CGTN Afrika ile BBC Afrika’nın sosyal medya kullanımları karşılaştırmalı olarak dijital diplomasi bağlamında incelenmiş; her iki medya kuruluşunun da Afrika’nın değerlerini ve kültürünü tanıtan hikâyeleri aktif biçimde paylaşarak kullanıcılarla etkileşim kurmaya çalıştıkları ve bu yolla gündem oluşturdıkları belirlenmiştir. Ayrıca, Çin medyasının Afrikalı kullanıcılarla sosyal medyada daha az etkileşimde

bulunduğu; sosyal ağlarda daha iyi performans gösterebilmesi için personel kapasitesinin geliştirilmesine ihtiyaç duyduğu sonucuna varılmıştır (Zhang & Ong'ong'a, 2022).

İlgili literatürde, CGTN'in Afrika, Arap Yarımadası, Avustralya ve Avrupa'daki medya araçları yoluyla yürüttüğü yumuşak güç uygulamalarını inceleyen birçok benzer çalışmanın yapıldığı görülmektedir (Chen vd.,2023; Vamusse, 2019; Maina, 2018; Wekesa, 2023; Li, 2019).

Türkiye'deki literatürde ise bu çalışmanın odağına en yakın örnekler, Basmacı'nın (2024) "Yumuşak Güç Olarak Çin Medyası: CGTN Türk Örneği" ve Aydemir'in (2019) "Çin'in Küresel Bir Yumuşak Güç Hareketi: CGTN'nin İncelenmesi" başlıklı araştırmalarıdır. Basmacı (2024), CGTN Türk web sayfasında yayımlanan 660 haber arasından rastgele seçilen 33 haberi içerik analizine tabi tutarak incelemiş ve haberlerin büyük ölçüde Türkiye ile Çin ilişkileri bağlamında kurgulandığını tespit etmiştir. Aydemir (2019) ise Çin Merkez Televizyonu (CCTV) ve CGTN'nin İngilizce yayınlarını yumuşak güç stratejisi bağlamında incelemiştir; ancak bu çalışma, Çin'in Türkiye'ye yönelik kamu diplomasisinden ziyade küresel yumuşak güç stratejilerine odaklanmıştır.

Boztepe (2016) ise Çin'in Türkiye'ye yönelik kamu diplomasisi faaliyetlerini radyo, televizyon, dergi ve yeni medya yayınları üzerinden; doküman belge incelemesi ve görüşme tekniklerini kullanarak ele almıştır.

Kavoğlu'nun (2022) yaptığı çalışmada, Türkiye'nin kamu diplomasisi faaliyetleri çerçevesinde TRT Balkan'ın içerikleri incelenmiştir. Yine Karadeniz (2022) ile Barıtcı ve Aydeniz (2019), TRT World kanalını kamu diplomasisi bağlamında analiz etmişlerdir. Hülasa, yabancı literatürde Çin devlet medyası CCTV ve CGTN'in yayınlarını kamu diplomasisi çerçevesinde inceleyen çok sayıda çalışmaya rastlanmaktadır. Ancak Türkiye'de, Çin Halk Cumhuriyeti'nin Türkiye'ye yönelik yumuşak güç stratejilerinde Çin medyasının rolünü ele alan çalışmalar oldukça sınırlıdır.

Bu çalışmanın mevcut araştırmalardan ayrılan yönü, CGTN Türk'ün içeriklerini yalnızca haber düzeyinde ele almakla kalmayıp; bu içerikleri dijital diplomasi ve tematik analiz bağlamında değerlendirerek Çin'in yumuşak güç stratejisini detaylı ve çok boyutlu bir biçimde ortaya koymasıdır.

Nitel yöntem, durum çalışması deseniyle tasarlanan bu araştırma, söz konusu eksikliğe odaklanarak CGTN Türk yayınlarını dijital diplomasi çerçevesinde ve yumuşak güç ekseninde inceleyerek literatürdeki boşluğa önemli bir katkı sunmayı hedeflemektedir.

Dijital Diplomasi

Tele-diplomasi, ağ diplomasisi, e-diplomasi, siber diplomasi ve selfie diplomasisi kavramlarının yerine de kullanılan dijital diplomasi; internetin ortaya çıkışı ve bilgi iletişim teknolojilerindeki yenilikleri kamu diplomasisi alanında

uygulamayı hedefleyen bir kavramdır. Teknoloji ile diplomasinin kesişim noktasında yer alan dijital diplomasi, diplomasinin uygulama biçimlerini ve bağlamlarını; iletişim, bilgi toplama ve analiz süreçleri açısından dijitalleşmenin nasıl dönüştürdüğünü incelemektedir (Sotiriu, 2015; Hayden, 2018).

Dijital diplomasi, diplomatik hedeflerin gerçekleştirilmesi ya da dış politikadaki sorunların çözülmesi amacıyla internetin ve bilgi iletişim teknolojilerinin kullanılmasıdır (Hanson, 2012). Esasen dijital diplomasi, yumuşak güç ve kamu diplomasisi faaliyetlerinin, gelişen iletişim araçlarıyla birlikte değişen iletişim ortamlarında dijital araçlar üzerinden sürdürülmesi anlayışına dayanmaktadır.

Kamu diplomasisinin temel bileşeni olarak öne çıkan yumuşak güç kavramı; askerî ve ekonomik baskı yöntemlerinden ziyade, bireyleri inançlar, değerler ve fikirlerin gücüyle ikna ederek cezbetme yeteneği anlamına gelmektedir (Nye, 1990). Daha sonra bu kavram, “sert ve yumuşak güç” kaynaklarını etkili stratejilerde birleştirme anlayışını içeren “akıllı güç” (smart power) kavramının bir parçası hâline gelmiştir (Sotiriu, 2015).

İnternet teknolojisi ve sosyal medyanın gelişimiyle birlikte, kitlelerin çevrimiçi ortamlara geçişi, iletişim stratejilerinin yeniden şekillenmesini zorunlu kılmıştır. İnternet ve sosyal medya yumuşak gücün yeni bir uygulama alanı olarak kitlelerle bağlantıda kalmak, etkileşime girmek, onları dinlemek ve hedeflenen kültürel politik anlatıyı tesir altına almak için yeni iletişim araçlarının sunduğu olanaklardan faydalanılmaktadır.

Konvansiyonel medya ile yürütülen kamu diplomasisinde, kaynak ile alıcı arasındaki etkileşim neredeyse yoktur. Tek yönlü enformasyon akışının olduğu medya ortamlarında, mesajın hedef kitleyi etkilemesi zor olduğu gibi, etkinin sürdürülebilirliği de oldukça sınırlıdır. İletilen mesajın kitleler üzerinde nasıl alımlandığı ve algılandığını tespit etmenin zorluğu, etkileşimin ölçülmesindeki kısıtlılıktan kaynaklanmaktadır. Bu kısıtlılık, hedef kitlenin dikkatini belirli noktalara çekme ve onların duygu ile düşüncelerini yönlendirme çabalarını zorlaştırarak kamu diplomasisi stratejilerinin başarısını tehlikeye atmaktadır. Buna karşılık, sosyal medyanın ucuz ve hızlı olması; etkileşimi ön plana çıkarması; zaman ve mekân farkını ortadan kaldırması; anlık veri raporlama ve analiz imkânı sunması; fotoğraf, video, infografik, oyun, canlı yayın, sanal ve artırılmış gerçeklik gibi çoklu ortam yüzeyleri barındırması; mesajların kişiselleştirilerek hedefli içerik dağıtımına olanak sağlaması; çevrim içi kampanya ve etkinliklerin yürütülmesine olanak tanıyan ağ ve topluluklar kurabilme yeteneği; duygu analizi ve veri madenciliği yapılabilmesi ile yapay zekâ destekli otonom yanıt sistemleri gibi çeşitli özellikleri, kamu diplomasisinin uygulama alanlarını genişleterek daha etkili bir iletişim stratejisi geliştirme fırsatları sunmaktadır.

Amerika Birleşik Devletleri başta olmak üzere birçok ülke, dijital araçların yumuşak güç stratejileri üzerindeki etkisinin farkındadır. Eski ABD Başkanı Obama'nın başkanlığı döneminde, İranlılara yönelik Farsça altyazılı olarak hazırladığı Nevruz mesajı, Beyaz Saray'ın *YouTube* hesabından paylaşıldı. Mesajında, İran ile ABD arasındaki ilişkilerin geliştirilebileceğinden, İranlı gençlerin ülke dışında eğitim alabileceğinden ve İran'a daha fazla turistin gidebileceğinden bahsedilmiştir. Yine Rusya, Kremlin tarafından Eylül 2000'de kabul edilen "Bilgi Güvenliği Doktrini" ile Rusya'nın dış politikasına yönelik temel hedeflerini tanımlamış ve yurt dışında Rusya'nın yeni bir imajının tanıtılması gerekliliğini vurgulamıştır. Bu kapsamda, *Russia Today (RT)*, Rusya'nın yumuşak güç programının aracı olarak ortaya çıkmıştır (Yablokov, 2015).

İngiltere, dijital diplomasiyi hem iletişim aracı hem de stratejik dış politika unsuru olarak kullanan öncü ülkelerden biridir (Mavruk & Baykal, 2022). Dışişleri Bakanlığı bünyesinde kurulan Dijital Diplomasi Birimi ile dijital stratejiler geliştirilmekte, kampanyalar koordine edilmekte ve sosyal medya analizleri yapılmaktadır. Fransa ve Estonya ise dijital diplomasi konusunda stratejileri yöneten "Dijital Elçiler" atamıştır. Bu elçiler, ülkelerinin Google, Meta gibi teknoloji devleriyle olan ilişkilerini yönetir, dezenformasyonla mücadele eder ve dijital haklar konularında stratejiler üretmektedir.

İsveç, 2011–2018 yılları arasında yürüttüğü "Curators of Sweden" projesi kapsamında, ülkenin resmi Twitter hesabını her hafta farklı bir İsveç vatandaşıyla emanet ederek dijital diplomaside şeffaflık ve halk katılımını ön plana çıkarmış; bu özgün yaklaşımla küresel ölçekte dikkat çekmiştir (Swedish Institute, 2025).

İsrail, "Hasbara" stratejisiyle dijital diplomasi çalışmaları yürüterek dünyaya kendi tezlerini aktarmaktadır. Bu sayede karşılaşılan olumsuz imajı lehine çevirmeyi hedeflemektedir (TRT World, 2025).

Özetle, bu başlıkta dijital diplomasi kavramsal temelleri ve dönüşen iletişim ortamında nasıl yeniden şekillendiği ele alınmıştır. Dijital diplomasi, özellikle yumuşak güç stratejilerinin dijital araçlarla sürdürülmesini mümkün kılarak kamu diplomasisinin etkinliğini artırmaktadır. İnternet ve sosyal medyanın sunduğu etkileşim, erişim ve analiz olanakları sayesinde ülkeler, küresel ölçekte daha etkili diplomatik iletişim kurabilmektedir. ABD, Rusya, İngiltere, Fransa, İsveç ve İsrail gibi ülkelerin dijital diplomasi adına yaptıkları faaliyetler, dijital diplomasi uygulamalarının çeşitliliğini ve stratejik önemini göstermektedir. Bu bağlamda dijital diplomasi, çağdaş dış politikanın vazgeçilmez bir aracı haline gelmiştir. Bir sonraki başlıkta, Çin'in kamu diplomasisine yönelik artan ilgisi ve bu alandaki stratejik dönüşümü ele alınacaktır.

Çin Kamu Diplomasisi

Çin, yükselen bir güç olarak uluslararası imajı konusunda artan bir endişe duyduğu için kamu diplomasisine de daha fazla yatırım yapmaktadır (Hartig, 2016). Özellikle ABD dış politikasıyla özdeşleşen bu kavram, son dönemlerde Çin dış politikasının hâkim unsurlarından biri olmuştur.

Kamu diplomasisi kavramı Çin için yeni bir kavram olsa da, aslında kamu diplomasisi faaliyetleri geçmişte propaganda olarak adlandırılmaktaydı (Han, 2010). Çin Halk Cumhuriyeti'nde kitlelerin kontrolü ve yönlendirilmesi, iç ve dış propaganda mekanizmalarıyla gerçekleştirilmektedir. Çin'in kurucu iktidar partisi ÇKP (Çin Komünist Partisi) ilk bültenini 1928 yılında San Francisco'da yaşayan Çin vatandaşlarına yönelik bir dergi olan *The Pioneer*'da yayımlamış; Partinin görüşleri ile "Japon ordusunun Çin'deki suçlarına" dair haberler ele alınmıştır. 1930 yılında Şanghay'da *Voice of China*, 1940'lı yıllarda ise Hong Kong'da *China Digest* dergileri yayımlanarak parti propagandası yapılmıştır (Aoyama, 2004).

Çin Komünist Partisi, 1930'larda yaşanan Çin-Japon Savaşı sırasında Batı'nın desteğini kazanmak amacıyla, Japonya'nın Çin'i işgal etmeye başladığı dönemde Zhou Enlai liderliğinde Uluslararası Propaganda Grubu'nu kurmuş; bu grup, Mao'nun Japonlarla mücadelede birleşik cephe kurulmasına yönelik yazılarını çevirerek, ÇKP politikalarını yabancı kamuoyuna ve yetkililere tanıtmıştır (Han, 2010). Soğuk Savaş dönemi ve sonrasında Batı tarafından sürekli hedef gösterilen ve diplomasi faaliyetleriyle itibarsızlaştırılmaya çalışılan Çin, uluslararası arenadaki olumsuz ulus marka kimliğini değiştirmek için bu alana dönük önemli yatırımlar yapmıştır. Altıncı devlet başkanı Hu Jintao, Komünist Parti'nin 17. Kongresi'nde bu alana yönelik yatırımların artırılmasını talep ederek, yumuşak güç stratejilerini ulusal kalkınma planının temel bir parçası olarak belirlemiştir (Demirtepe & Özerdem, 2013).

Çin, Soğuk Savaş sonrası dönemde, parti liderliğinde yürüttüğü kamu diplomasisi faaliyetleriyle beş ana hedefe hizmet etmektedir: i) Çin'in savunduğu tezlerin dış dünyaya daha güçlü bir şekilde duyurulması; ii) devletin arzuladığı imajın oluşturulması; iii) Çin hakkında yayılan çarpıtılmış denizaşırı raporların çürütülmesi; iv) Çin'in çevresindeki küresel ortamın iyileştirilmesi; v) yabancı ülkelerin politika kararları üzerinde etki oluşturulması (Aoyama, 2004). Bu hedefler doğrultusunda, 1949 yılının Ekim ayında kurulan ve Çin'in en eski ve en büyük devlet ajanslarından biri olan *Çin Uluslararası Yayın Grubu (CIPG)*, Dışişleri Bakanlığı ve Kültür Bakanlığı'na bağlı olarak kamu diplomasisi faaliyetlerine başlamıştır. *CIPG*; Çince, İngilizce, Fransızca, Rusça, İspanyolca, Arapça, Japonca, Korece ve Tibetçe olmak üzere dokuz farklı dilde dergiler basmış ve bu yayınları 180'den fazla ülke ve bölgeye dağıtmıştır (Han, 2010).

1970'lerin başında Çin, dış dünyaya kapalı tutumundan vazgeçerek küreselleşme adımları çerçevesinde 'ping-pong diplomasisi' ile dışa dönük bir imaj

oluşturmaya çalıştı. Deng Şiaoping, ABD'ye yaptığı ziyaretle Çin'i yeni bir döneme hazırlamış, komünizmin bazı ortodoks doktrinlerini terk ederek 'açık kapı politikası'nı ve bir dizi ekonomik reformu başlatmıştır. Deng'in kamu diplomasisi kısa sürede meyvelerini vermeye başlamış; yabancı iş insanları ve turistler Çin'in kapılarını aralamış, yabancı yatırımlarda patlama yaşanmıştır (d'Hooghe, 2005). Yine kültürel diplomasi faaliyetleri çerçevesinde, Çin kültürünün ve Konfüçyüs öğretilerinin tanıtımı amacıyla Çin film endüstrisi harekete geçmiştir. Sinema alanının dışında, özellikle son yıllarda Çin'in yumuşak güç hedeflerine hizmet eden devasa bir medya endüstrisi de inşa edilmiştir. Bu medya endüstrisi, Çin Komünist Partisi'nin güdümünde olup, Çin'in dış politikasına paralel hareket etmekte ve Çin'in imajının yurtdışında tanıtılması işlevini üstlenerek kamu diplomasisinin en önemli bileşenlerinden biri olarak hizmet etmektedir.

Çin devlet medyası *CCTV*, Çin'in en büyük medya tekeli. 1992 yılında *CCTV-4* adıyla özellikle yurtdışındaki Çinliler ve Çince anlayanlara hitap eden ilk uluslararası kanal olarak yayınlarına başlamıştır. 2000 yılında ise dünya çapında yaklaşık 50 milyon abonesi bulunan ilk İngilizce uluslararası yayın yapan *CCTV-9* kanalı kurulmuştur. 2004 yılında ilk İspanyolca ve Fransızca kanallarını başlatmış ve dünya çapında 2 milyon izleyici kitlesine ulaşmıştır (Deng & Zhang, 2009). 2016 yılında kurulan *Çin Küresel Ağı (CGTN)*, Kenya, ABD ve İngiltere'deki üretim merkezlerinden 160'dan fazla ülke ve bölgeye sesini ulaştırmaktadır. *CGTN* bünyesindeki televizyon, radyo, haber ajansı, mobil uygulamalar ve dijital platformlarla Çin'in yumuşak güç hedefleri için çalışmaktadır. *CGTN* İspanyolca, İngilizce, Arapça, Fransızca, Rusça ve Türkçe başta olmak üzere 80 farklı dilde yayın yapabilmektedir. Öte yandan, *CGTN Digital* aracılığıyla da mobil uygulamalar, *YouTube*, *Facebook*, *Twitter*, *Weibo* ve diğer sosyal medya platformları üzerinden dijital diplomasi faaliyetlerini yürütmektedir.

Çin devlet medyası Türkiye'deki diplomasi faaliyetlerini özellikle radyo ve dijital mecralar üzerinden yürütmektedir. Çin'in özellikle Türkiye'de radyo yayıncılığına büyük önem atfettiği bilinmektedir. Bu doğrultuda, Türkiye'de faaliyet gösteren *Yön Radyo* ve *Radyo Mega* ile yapılan iş birliği anlaşmaları çerçevesinde, Çin'in Türkiye'deki tanıtımının yanı sıra, Sincan-Uygur Özerk Bölgesi'ne dair haberler, kültürel öğeler ve Uygur Türkleri hakkında bilgilerin aktarılması hedeflenmiştir (Boztepe, 2016). 2016 yılında *Çin Uluslararası Radyosu (CRI)*, *CRI Türk* radyosunu kurarak Türk vatandaşlarına ulaşmayı hedeflemiştir. 2023 yılında *CRI* kuruluşları, *CGTN* yayıncılık altyapısı altında birleştirilerek faaliyetlerine devam etmiştir. Merkezi İstanbul'da bulunan *CGTN Türk*, başta radyo olmak üzere, haber servisi ve dijital mecralar üzerinden Çin'in politik ve kültürel anlatısını Türk vatandaşlarına aktarmaktadır. Çin'in Türkiye medya pazarındaki yatırımları incelendiğinde, Avrupa'nın yatırımlarının oldukça gerisinde kaldığı görülmektedir. Hâlihazırda, Türkiye'de Çin devletine ait bir televizyon kanalı bulunmamaktadır.

YÖNTEM

Nitel durum çalışması desenine göre dizayn edilen çalışmada, araştırma sorularına yanıt bulabilmek ve veri setlerinden anlamlı bulgular ortaya çıkarabilmek için tematik analiz veri çözümleme tekniği kullanılmıştır. Bu tekniğin avantajı, veri setindeki anlam örüntülerini sistematik olarak tanımlayarak düzenlemeye ve bunlara ilişkin içgörüler sunabilmesidir (Braun & Clarke, 2012).

CGTN Türk, dijital diplomasi faaliyetleri çerçevesinde YouTube platformunda çeşitli başlıklar altında içerikler üretmektedir. Bu içerikler, Çin'in Türkiye'ye yönelik algısını şekillendirme, ulusal imajını güçlendirme ve uluslararası ilişkilerde etkin bir aktör olma amacına hizmet etmektedir. Bu doğrultuda, CGTN Türk'ün YouTube yayınlarını dijital diplomasi aracı olarak nasıl kullandığını analiz etmek amacıyla platformun incelenmesi gereklilik arz etmektedir. Örneklem kapsamında ele alınan CGTN Türk YouTube yayınları, Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1. Örneklem

<i>CGTN Türk</i>		En Çok İzlenen
Program Adı	Video 1	Video 2
1. Dünyanın Yönü	Putin- Aliyev zirvesinin perde arkası (Süre: 09:36)	Türkiye-BRICS arasında resmi dönem başlıyor (Süre: 09:48)
	Görüntüleme: 38.000	Görüntüleme: 9.100
2. Aslı Atasoy ile Ejderhanın Peşinde	Çin dilinin büyüğü dünyasını Wei Yi anlatıyor (Süre: 14:07)	Çin Astrolojisi: Hayatın şifreleri Çin Astrolojisinde (Süre: 21:27)
	Görüntüleme: 2.500	Görüntüleme: 5.100
3. Panorama	Fidan'ın BRICS mesajı Ankara'da kimleri rahatsız etti? (Süre: 15:15)	Rusya, Çin ve İran'ı hedef alan terörün arkasında kim var? (Süre: 16:22)
	Görüntüleme: 4.500	Görüntüleme: 6.300

4. Hasan Hoca'ya Soruyorum	Suriye ve Irak'tan çekilme süreci hızlanacak (Süre: 18:42)	“Bakü'nün BRICS kararı Ankara'ya yol gösteriyor” (Süre: 24:00)
	Görüntüleme: 70.000	Görüntüleme: 65.000

Örneklem seçiminde, amaçlı örnekleme yöntemi kullanılarak belirlenen programlar arasından izlenme oranı en yüksek sekiz video ile Çin'in siyasi ve kültürel diplomasi faaliyetlerine doğrudan katkı sağladığı düşünülen program ve bölümler incelemeye dahil edilmiştir. Çalışmanın temel sınırlılığı, yalnızca CGTN Türk'ün dijital diplomasi faaliyetleri kapsamında YouTube platformundaki yayınlarını merkeze almasıdır. Oysa Çin, Türkiye'ye yönelik yumuşak güç politikalarını ağırlıklı olarak CGTN Türk radyo kanalı üzerinden yürütmekte olup, YouTube için hazırlanan programlar da zaman zaman bu radyo kanallarında yayınlanmaktadır. Bu bağlamda çalışma, dört farklı programın sekiz bölümüne odaklanmış olup yalnızca içerik analiziyle sınırlı kalmıştır. İzleyicilerin bu içerikleri nasıl alımladığı ve söz konusu yayınların etkileri araştırma kapsamına dahil edilmemiştir. Ancak gelecekte yapılacak çalışmalar kapsamında CGTN Türk'ün medya metinleri, izleyici araştırmaları perspektifinden ele alınarak içeriklerin izleyiciler tarafından nasıl alımlandığı üzerine derinlemesine analizler gerçekleştirilebilir.

Örneklem kapsamında belirlenen görsel işitsel materyalleri analiz edebilmek için Braun & Clarke (2013)'in tematik analiz yaklaşımı sırasıyla gerçekleştirilmiştir.

İlk aşamada; belirlenen tüm yayınlar izlenmiş ve programda bahsi geçen konu ve başlıklar hakkında fikir sahibi olunmuştur.

İkinci aşamada; içeriklerin kapsamı ve bağlamları anlaşıldıktan sonra kodlama sürecine geçilmiş ve böylece bir kod listesi ortaya çıkarılmıştır. Kodlar tümevarımsal olarak oluşturulup materyallerin içerisinden çıkarılmıştır. Kodlama sürecinin sistematik olması ve görselleştirilebilmesi için nitel veri analiz programı MAXQDA kullanılmıştır.

Üçüncü aşamada; kodlama listesindeki her bir kod bağlamsal olarak uygun olacak şekilde konusal kategorilere ayrıldı. Bu sayede görsel işitsel materyaller içerisindeki yumuşak güç unsurları ayıklanarak ortaya çıkarılmış ve kategorize edilmiştir. Sonrasında ortaya çıkarılan kod ve kategoriler araştırma sorularını aydınlatabilecek düzeyde olup olmadığı sınanarak tekrar gözden geçirilmiştir.

Dördüncü aşamada; kodlama süreci esnasında kodların nesnel bir şekilde kodlanıp kodlanmadığını sınamak için bir akran değerlendirmesi yapılmıştır. İlgili alandan bir araştırmacıya elde edilen tema ve kategoriler gösterilmiş ve örneklem kapsamında incelenen görsel işitsel materyaller izletilerek kodlama yapması

istenmiştir. Bu aşamada Saldaña (2022)'nın güvenilirlik formülü test edilerek farklı kodlayıcılar (akran değerlendirmeleri) arasında uzlaşının sağlanmasına dikkat edilmiştir. Sonucunda kodlayıcılar arasında %83 oranında bir uzlaşısı sağlanmıştır. Ancak bu oran daha yüksek olabilirdi. İncelenen materyallerin uzun olması ve karmaşıklığı, araştırmacıların dikkat düzeyinin zamanla azalmasına ve yorulmasına yol açmış olabilir. Bunun yanı sıra, program içerisindeki değerlendirmelerin çok yönlü bir şekilde ele alınması, kodlama sürecinde yorum farklılıklarına neden olmuş olabilir.

BULGULAR

Tablo 2. “Dünyanın Yönü” Programı İncelenen Bölümler

Program Adı	Video 1	Video 2
1. Dünyanın Yönü	Putin- Aliyev zirvesinin perde arkası (Süre: 09:36)	Türkiye-BRICS arasında resmi dönem başlıyor (Süre: 09:48)
	Görüntüleme: 38.000	Görüntüleme: 9.100

Tablo 3. “Dünyanın Yönü” Programı “Putin Aliyev Zirvesinin Perde Arkası” Bölüm Bulguları

Kod Sistemi
▼ Dünyanın Yönü ▼ En çok İzlenen - PUTİN - ALİYEV ZİRVESİNİN PERDE ARKASI ▼ Ana Tema ▼ RUSYA-AZERBAYCAN İLİŞKİLERİ VE KÜRESEL DÖNEMSEL ETKİLER ▼ Alt Temalar ▼ KÜRESEL POLİTİKALAR VE YATIRIM STRATEJİLERİ - Avrasya Kuşağı ve Yol Projeleri - Batı'nın Yaptırımlarına Karşı Stratejiler - Putin'in Yatırım Stratejileri ▼ GÜVENLİK VE STRATEJİ - Bölgesel Güvenlik - Çok Taraflılık ve Denge Politikası - Koridor Savaşları ▼ BÖLGESEL ETKİLER - Nağçıvan Bağlantısı - Zengezur Koridoru - Kafkasya'da Rusya'nın Rolü ▼ TİCARET VE EKONOMİ - Ortak Geni Üretimi - Enerji Politikaları - Yeni Ticaret Koridorları ▼ DİPLOMATİK İLİŞKİLER - Azerbaycan-Rusya İlişkileri

“Dünyanın Yönü” programının “Putin-Aliyev Zirvesinin Perde Arkası” başlıklı bölümünde, Rus-Azerbaycan ilişkileri üzerine yapılan değerlendirmeler, bu zirvenin hem bölgesel hem de küresel düzeydeki etkileri ve stratejik çıkarlar üzerine yapılan analizler yer almaktadır. Putin'in Azerbaycan'a yaptığı ziyaretin, ekonomik ve ticari projelere olan etkisi, özellikle enerji koridorlarının stratejik önemi vurgulanmıştır. Çin'in Kuzey-Güney Koridoru ve Kuşak Yol Projesi için Azerbaycan, stratejik bir bağlantı noktası olarak görülmektedir. Çünkü Çin, Orta Asya ve Hazar Denizi üzerinden enerji ve ticaret yolları kurarak modern İpek Yolu'nu tekrar canlandırmak istemektedir. Coğrafi konumu ve bölgesel stratejik önemi açısından Türkiye de bu projenin önemli paydaşlarından biri olarak görülmektedir. Zira Türkiye, Çin'i Avrupa ve Asya pazarına bağlayan stratejik bir konuma sahiptir. Çin'in önem verdiği bir diğer proje ise Kuzey-Güney Koridoru'dur. Bu proje kapsamında, Rusya ve Azerbaycan arasındaki iş birliği, Çin'in Orta Asya'dan Avrupa'ya ulaşma hedefleri doğrultusunda önemli bir unsur olarak değerlendirilmektedir.

Program, kamu diplomasisi bağlamında değerlendirildiğinde, Çin'in bu tür projelere verdiği desteğin yalnızca ekonomik kaygılarla sınırlı olmadığı, aynı zamanda kültürel ve diplomatik hedeflerle de şekillendiği ortaya çıkmaktadır. Bu bağlamda, Çin'in bölgesel ve kültürel iş birliklerini teşvik etme amacı güttüğü ve bu sayede "global gücüne" vurgu yapıldığı görülmektedir. Türkiye'nin de bu projedeki stratejik önemi kabul edilerek, Çin'in Türkiye ile olan ilişkilerinin hem ekonomik hem de kültürel açıdan genişlemeye devam etmesi gerektiği vurgulanmaktadır. Programda bir diğer önemli vurgu ise, projenin Türkiye'nin ekonomik ve kültürel kalkınmasına sağlayacağı faydaların üzerinde durulmasıdır. Bu unsurlar, Çin'in Türkiye kamu diplomasisine hizmet eden önemli noktalar olarak değerlendirilmektedir. Zira Türkiye'nin uzun yıllardır Batı'ya yönelip arzu ettiği sonuçları alamaması ve Batı'dan gelen yaptırımlara rağmen, yönünü değiştirerek, kendi çıkarlarına hizmet edecek şekilde Doğu'ya yönelmesi gerektiği ifade edilmektedir. Programın alt metninde yer alan bu anlatılar, Çin'in Türkiye kamu diplomasisi ve yumuşak güç stratejilerine dair somut bir örnek teşkil etmektedir.

Tablo 4. “Dünyanın Yönü” Programı “Türkiye-BRICS Arasında Resmi Dönem Başlıyor” Bölüm Bulguları

Kod Sistemi
▼ Dünyanın Yönü ▼ En çok İzlenen ▼ TÜRKİYE-BRICS ARASINDA RESMİ DÖNEM BAŞLIYOR ▼ Ana Tema ▼ TÜRKİYE'NİN BRICS ÜYELİĞİ VE KÜRESEL GÜÇ DENGELERİ ▼ Alt Temalar ▼ İÇ SİYASET VE KAMUOYU TARTIŞMALARI - Türkiye'nin Batı'da pozisyonunun zayıflayacağı tartışmaları ▼ EKONOMİK FIRSATLAR VE REKABET - BRICS, Türkiye'ye ekonomik işbirliği ve ticaret fırsatı sağlar - BRICS'in G7'ye alternatif bir ekonomik güç merkezi olması ▼ TARİHSEL SÜREÇ VE ELEŞTİRİLER - Avrupa için Türkiye'nin tampon bölge olarak konumlandırılması - Türkiye'nin AB tarafından ikinci sınıf ülke olarak görülmesi ▼ TÜRKİYE'NİN ULUSLARARASI ROLÜ - BRICS Türkiye'yi Asya-Pasifik ekonomisine yakınlatacaktır ▼ KÜRESEL DÖNÜŞÜM - Batı hegemonyasına karşı yeni bir düzen - BRICS'in küresel Güney ülkeleri için bir platform haline gelmesi ▼ BRICS VE AB KRİTERLERİ - BRICS'in üye ülkelerin eşitliğine dayalı yapısı - AB üyeliği şartların daha ağır BRICS'de ise daha esnek şartlar ▼ BATI VE DOĞU DENGESİ - Türkiye AB ile BRICS arasında tercih yapmak zorunda olmaması - Batı'nın tarihsel üstünlüğünün sonu ve Doğu'nun yükselişi ▼ ŞEFFAFLIK VE BELİRSİZLİK - Türkiye'nin BRICS başvurusuna dair Çelişkili Açıklamalar

Çin, BRICS'in kurucu ve etkin üyelerinden biri olarak, bu oluşumun temel değerlerini şekillendiren bir aktör olarak gösterilmiştir ve BRICS sayesinde "Batı üstünlüğünün sona erdiği" ve "Doğu'nun yükseldiği" yeni bir dünya düzenine işaret edilerek, Batı'nın hegemonyasına karşı alternatif bir stratejik düzene vurgu yapılmaktadır. Özellikle Çin, Türkiye'nin stratejik öneminin bilincindedir ve BRICS ile diğer küresel Güney platformları aracılığıyla Türkiye'yi bu tarihsel dönüşümde pozisyon almaya teşvik etmektedir.

Türkiye uzun yıllardır Avrupa'nın “kapısında bekletildiği” ve Batı tarafından “ikinci sınıf bir aktör” olarak görüldüğü halde, BRICS platformunun değerlerinin "egemenliğe müdahale etmeyen" ve "eşit ortaklık" prensiplerinin olduğu vurgulanarak Türkiye'nin asıl yönünün burası olması gerektiği ifade edilmektedir. Bu söylem, Çin'in yumuşak gücünün bir yansımasıdır. Bu strateji, Çin'in Doğu'yu ve gelişmekte olan ülkeleri Batı'ya alternatif bir merkez olarak sunma

çabasını desteklemektedir. Öte yandan programda, NATO'nun mevcut düzeni ve politikaları eleştirilerek, Türkiye'nin NATO tarafından "feda edilebilir bir ülke" olarak tanımlandığı, Avrupa Birliği'nin ise Türkiye'yi "tampon devlet" olarak görmesi eleştirilmiştir. Bu eleştiriler, Çin'in "Doğu'nun eşitlikçi ve adil bir uluslararası düzen" sunma iddiasıyla güçlendirilmektedir. Zira BRICS ile birlikte "yeni bir dünya düzeni kuruluyor" ve Türkiye'de bu yeni düzende yer almasının, kendi menfaatlerine olacağı anlatılmaktadır. İnşa edilen söylemin alt metninde, Türkiye'nin Asya-Pasifik'teki yükselen dalgaya karşı kayıtsız kalmaması gerektiği ve zaten Batı'da değersiz görüldüğü için, Batı'ya karşı yükselen bu alternatif düzene entegre olması gerektiği vurgulanmaktadır. Bunun neticesinde, Türkiye'yi ekonomik fırsatlar, tarihi dönüşüm ve eşitlikçi iş birliği fırsatlarının beklediği anlatılmaktadır. Bu unsurlar, Çin'in yumuşak gücünün somut yansımalarıdır.

Tablo 5. "Aslı Atasoy ile Ejderhanın Peşinde" Programı İncelenen Bölümler

Program Adı	Video 1	Video 2
2.Aslı Atasoy ile Ejderhanın Peşinde	Çin dilinin büyülü dünyasını Wei Yi anlatıyor(Süre: 14:07)	Çin Astrolojisi: Hayatın şifreleri Çin Astrolojisinde (Süre: 21:27)
	Görüntüleme: 2.500	Görüntüleme: 5.100

Tablo 6. “Aslı Atasoy ile Ejderhanın Peşinde” Programı “Çin Dilinin Büyülü Dünyası Wei Yi Anlatıyor” Bölüm Bulguları

Kod Sistemi
Aslı Atasoy ile Ejderhanın Peşinde
En Çok İzlenen
Çin dilinin büyüğü dünyasını Wei Yi anlatıyor
Ana Tema
ÇİNCE'NİN YAPISI, ÖĞRENİMİ VE KÜLTÜREL ETKİLERİ
KÜLTÜREL KARŞILAŞTIRMALAR VE ÖNERİLER
Öğrenim sonrası öneriler
Ekonomik ve ticari avantajlar
Çince ve Türkçe arasındaki farklılıklar
EĞİTİM VE ÜNİVERSİTE OLANAKLARI
Çin üniversitelerine geçiş
Türkiye’de Çince eğitimi
ÇİNCE VE KÜLTÜREL FAALİYETLER
Çin edebiyatı
Çince eğlence kültürü
Türkiye’de Çince’ye ilgi
ÇİNCE ÖĞRENME SÜRECİ
Sertifikasyon
Eğitim süresi
ÇİNCE LEHÇELERİ
Bölgesel farklılıklar
Lehçe çeşitliliği
ÇİNCE'NİN YAPISI VE ÖZELLİKLERİ
Tonlama
Alfabe ve hece sistemi
Yazı sistemi
DİL VE TARİH
Uzak Doğu dillerine etkisi
Çince'nin kökeni ve tarihi

“Aslı Atasoy ile Ejderhanın Peşinde” programının ana teması, Çince dilinin yapısı, öğrenilmesi ve kültürel etkileridir. Programın ilgili bölümünde, Çince'nin öğretimi ve yaygınlaştırılması üzerine odaklanılmış; Çin kültürüne ait unsurlar, özellikle de dilin Türkiye’de bir cazibe aracı olarak sunulduğu gözlemlenmiştir. Bölümde, Çince’nin ekonomik ve kültürel anlamda sunduğu "fırsatlar" ele alınarak, Çin diline karşı olumlu bir izlenim oluşturulmaya çalışılmaktadır. Çince’nin tarihi ve tanıtımı, kültürel diplomasi çerçevesinde Türkiye halkının ilgisini çekmeye yönelik stratejik bir faaliyet olarak sunulmaktadır. Ayrıca, Çin’deki eğitim ve üniversite olanakları teması altında, Türk öğrencilerinin Çin üniversitelerine yönlendirilmesi vurgulanmış; bu süreç, uzun vadede iki ülke arasında daha güçlü bağların kurulmasını hedefleyen bir eğitim diplomasisi örneği olarak değerlendirilmektedir.

Sonuç olarak, program, Çince ve Çin kültürüne dair anlatılar üzerine inşa edilmiştir. Çince'nin özellikle ekonomik fırsatlar sunduğu vurgulanarak, dilin bir cazibe aracı olarak tanıtımı yapılmıştır. Dil ve kültür bağlamında, Çin kültürüne yönelik pozitif bir imaj yaratılmaya çalışılmaktadır.

Tablo 7. “Aslı Atasoy ile Ejderhanın Peşinde” Programı “Çin Astrolojisi: Hayatın şifreleri Çin Astrolojisinde” Bölüm Bulguları

Kod Sistemi
- Aslı Atasoy ile Ejderhanın Peşinde - En Çok İzlenen - Çin Astrolojisi: Hayatın şifreleri Çin Astrolojisinde - ANA TEMA - ÇİN ASTROLOJİSİNİN TOPLUMSAL VE KÜLTÜREL ETKİLERİ - ÇİN ASTROLOJİSİNİN FELSEFİ YÖNLERİ - Kişisel gelişim ve evrim açısından astrolojik bakış açıları - Çin felsefesi ile astroloji arasındaki ilişki - ASTROLOJİNİN EKONOMİK VE TİCARİ YÖNLERİ - Astrolojiye dayalı kararlar ve toplumsal sonuçlar - Yatırım, iş dünyası ve ekonomi üzerindeki etkiler - Çin astrolojisinin ticari sektördeki etkileri - ÇİN ASTROLOJİSİNİN GÜNÜMÜZ KÜLTÜRÜNDEKİ ROLÜ - Astrolojik uygulamaların ticari ve kültürel boyutları - Medyada Çin astrolojisinin yeri ve etkisi - Çin astrolojisinin modern toplumdaki yeri ve popülaritesi - BURÇLAR VE KİŞİLİK YORUMLARI - Burçların bireysel ve toplumsal hayat üzerindeki etkisi - Zodyak uyumları ve çatışmalar - Burçların insan kişiliği üzerindeki etkileri - Her burcun özellikleri, güçlü ve zayıf yönleri - TARİHSEL VE KÜLTÜREL ARKA PLAN - Çin'deki astrolojik sistemlerin farklı kültürlerle etkileşimi - Çin'deki eski inançlar ve astrolojinin toplumsal rolü - Çin astrolojisinin kökenleri ve tarihi gelişimi

“Aslı Atasoy ile Ejderhanın Peşinde” programının en çok izlenen bir diğer teması, Çin Astrolojisi'dir. Bu bölüm, Çin astrolojisini, Çin'in kültürel anlatısını tanıtmamanın bir aracı olarak kullanmakta; astroloji üzerinden kültürel bir bağ kurmayı ve Türk halkıyla daha derin bir iletişim kurmayı hedeflemektedir.

İçerikte özellikle Çin Astrolojisi vurgusu sıklıkla yapılmakta ve öne çıkarılmaktadır. Bu sayede Çin, tarihsel ve kültürel değerleriyle cazibe merkezi olarak anlatılarak Türkiye'de bu kültürün unsurlarını daha tanınır hale getirmek

amaçlanmaktadır. Program, astroloji aracılığıyla Türk toplumunda Çin'in kültürel yapısına dair olumlu bir imaj oluşturma stratejisi gütmektedir. Çin astrolojisine dayalı mesajlar, bölümdeki Türk vatandaşlarının bireysel yaşamlarına göndermelerde bulunduğu için, doğrudan bir kitleye değil, bireylerin algı dünyalarına hitap etmeyi amaçlamaktadır. Bu bağlamda Çin astrolojisi, bireyleri yönlendirici bir etkiye sahip olarak astrolojik tavsiyeleri dikkate almalarını teşvik edebilecek bir araç olarak kullanılmaktadır.

Sonuç olarak, bölüm, sıradan bir astroloji temasından ziyade, Çin'in kültürel anlatısı üzerine inşa edilmiş Çin'e ait astrolojik ve kültürel unsurlar tanıtılmakta ve cazip bir şekilde sunulmaktadır. Özellikle Astrolojinin esas itibarıyla bireyi merkeze alması, doğrudan bireylerin zihin dünyalarına seslenmesi Çin diplomasi faaliyetleri açısından da birey eksenli bir yaklaşımın benimsenmesini sağlayarak her bireye özgün mesaj, anlam ve değer aktarımı yapılmıştır. Bu sayede bireyler, astroloji üzerinden esasında herkese gönderilen mesajları üstüne alınarak katarsis olmakta bu da Çin ile daha güçlü bir kültürel bağ kurulmasını ve Çin'e karşı pozitif bakışı tetikleyebilecek bir etkiye sebep olabilmektedir.

Tablo 8. “Hasan Hoca’ya Soruyorum” Programı İncelenen Bölümler

Program Adı	Video 1	Video 2
3. Hasan Hoca’ya Soruyorum	“Suriye ve Irak’tan çekilme süreci hızlanacak” (Süre: 18:42)	“Bakü’nün BRICS kararı Ankara’ya yol gösteriyor” (Süre: 24:00)
	Görüntüleme: 70.000	Görüntüleme: 65.000

Tablo 9. “Hasan Hoca’ya Soruyorum” Programı “Suriye ve Irak’tan Çekilme Süreci Hızlanacak” Bölüm Bulguları

Kod Sistemi
Hasan Hoca’ya Soruyorum
En Çok İzlenen
“Suriye ve Irak’tan çekilme süreci hızlanacak”
ANA TEMA
Trump’ın ABD’nin İç Ve Dış Politikasındaki Etkileri
ÇİN VE RUSYA’NIN ROLÜ
Rusya’nın bölgesel etkisi
Çin’in ekonomik ve askeri yükselişi
YENİ DÜZEN ARAYIŞLARI
Çok kutupluluğun yükselişi
KÜRESEL SİSTEM VE HEGEMONYA
Müttefiklerle ilişkilerin zayıflaması
Tek kutupluluğun zayıflaması
AMERİKAN RÜYASI VE TOPLUMSAL ETKİ
Çözüm beklentileri
Amerikan Rüyası’nın çöküşü
EKONOMİ VE NEOLİBERALİZM
Ticaret politikaları
Üretime dönüş stratejisi
Orta sınıfın zayıflaması
Halk üzerindeki ekonomik baskılar
ABD İÇ POLİTİKASI VE TRUMP’IN DÖNEMİ
Derin devletle mücadele
Kurulu düzene karşı duruş

“Hasan Hocaya Soruyorum” programının “Suriye ve Irak’tan Çekilme Süreci Hızlanacak” başlıklı bölümünde, Trump zaferinin ardından ABD dış politikasında yaşanabilecek olası değişimler ve bu değişimlerin bölgesel ve küresel düzeydeki etkileri tartışılmıştır. Konuşmacı, “Amerikan rüyasının sona erdiğini” ve bu durumun temel nedeninin neoliberal politikaların yol açtığı toplumsal rahatsızlıklar olduğunu belirtmiştir. Ayrıca İsrail’in Lübnan, İran ve Suriye’ye yönelik saldırgan politikaları ele alınmış, bu tutumun bölgesel istikrarsızlığı artırdığına dikkat çekilmiştir.

Kamu diplomasisi açısından değerlendirildiğinde, ABD içindeki ekonomik ve toplumsal sorunlara yapılan vurgu, diğer ülkelerin ABD’ye yönelik olumsuz bir algı geliştirmesine yol açarken, Çin’in yükselen bir güç olarak çok kutuplu bir düzene geçişte aktör olarak vurgulanması, Amerikan karşıtlığı temelinde Çin olumlanması yapılmıştır. Öte yandan, Rusya-Ukrayna Savaşı’nda Rus ordusunun ateşkesse yanaşmayacağı, bunun nedeninin Ukrayna ordusunun büyük kayıplar vermiş olması ve direnme kapasitesinin zayıflaması olduğu ifade edilmiştir. Buna ek olarak, Rusya’nın Ukrayna’da bir 'barış planı' sunduğu belirtilmiştir. Bu

söylemde Rusya iki farklı açıdan olumlu çerçevelenmiştir. İlk olarak, “Ukrayna ordusunun büyük kayıplar verdiği ve direnme kapasitesinin zayıfladığı” ifadesi, Rusya’nın askeri gücünü ve savaş alanındaki üstünlüğünü dolaylı olarak öne çıkarmaktadır. Bu vurgu, Rusya’nın askeri üstünlüğünü ve stratejik kararlılığını vurgulama amacına hizmet etmektedir. İkinci olumlama, “Rusya’nın Ukrayna’da bir 'barış planı' sunduğu” ifadesi, Rusya’nın çatışmaları çözme niyetinde olduğunu ima ederek, Rusya’nın savaş taraftarı olmadığını, aynı zamanda barışı hedefleyen bir aktör olduğunu göstermektedir. Bahsedilen “Barış planı” sunumu, Rusya’nın sorumlu bir küresel güç olduğu algısını pekiştirmektedir.

İsrail’in Türkiye karşıtı “Kürdistan” kurulmasına yönelik açıklamalarına karşı, Türkiye’nin çıkarlarını koruyacak kırmızı çizgiler belirlemesi gerektiği, ancak bu süreçte tamamen karşıt bir tutumdan ziyade işbirliğine dayalı bir yaklaşım benimsemesinin önemine vurgu yapılmış; ayrıca Çin’in ABD’nin küresel güç kaybı yaşadığı bu dönemde alternatif bir güç merkezi olarak öne çıktığı ifade edilerek Türkiye-Çin ilişkilerinin güçlendirilmesinin, Türkiye için yeni yatırım imkanları yaratacağı belirtilmiştir. Bu ifadeler, Türkiye’nin dış politikadaki kararlılığını vurgularken, aynı zamanda Trump yönetimiyle esnek bir diplomasi yürütme gerekliliğini teşvik etmektedir. Çin ile ekonomik ve diplomatik ilişkilerin geliştirilmesine yönelik yapılan vurgu ise, Türkiye’nin çıkarları doğrultusunda bir stratejik öneri sunmaktadır.

Tablo 10. “Hasan Hoca’ya Soruyorum” Programı “Suriye ve Irak’tan Çekimle Süreci Hızlanacak” Bölüm Bulguları

Kod Sistemi
Hasan Hoca’ya Soruyorum
En Çok İzlenen
Bakü’nün BRICS kararı Ankara’ya yol gösteriyor
ANA TEMA
TÜRKİYE’NİN FİLİSTİN TUTUMU-AZERBAYCAN İSRAİL YAKINLIĞINI
FİLİSTİN VE TÜRKİYE POLİTİKASI
Türkiye’nin bölge ülkeleriyle ilişkilerindeki dengesizlikler
Azerbaycan’ın Filistin meselesindeki yorumları
Türkiye’nin Filistin’e yönelik diplomatik tavrı
AZERBAYCAN’IN İSRAİL POLİTİKASI
Azerbaycan’ın Filistin konusundaki mesafeli duruşu
İsrail-Azerbaycan iş birliğinin tarihsel gelişimi
İsrail’in desteğini kazanma çabaları
AZERBAYCAN VE TÜRKİYE İLİŞKİLERİ
İkili ticaret, kültürel bağlar ve ekonomik projeler
Enerji projeleri, savunma iş birliği ve siyasi yakınlaşma
AZERBAYCAN VE RUSYA İLİŞKİLERİ
Rusya’nın arabuluculuk rolü
Zengezur koridoru
Putin’in Azerbaycan ziyareti

“Hasan Hocaya Soruyorum” programının “Bakü’nün BRICS Kararı Ankara’ya Yol Gösteriyor” başlıklı bölümünde, Türkiye’nin Filistin meselesindeki sert söylemleri ve Hamas ile Hizbullah gibi "direniş gruplarıyla" olan ilişkilerinin özellikle Arap ülkeleri tarafından olumsuz karşılandığı ifade edilmektedir. Ayrıca Azerbaycan’ın Filistin meselesinde tarafsız veya mesafeli bir duruş sergilemesi, Batı ve İsrail ile ilişkilerde denge politikası izleme stratejisi anlamlı bulunmaktadır. Ancak Azerbaycan’a kıyasla Türkiye’nin bölge ülkeleriyle olan ilişkileri “dengesiz” olarak nitelendirilmektedir. Konuşmacıya göre, Türkiye’nin diğer ülkelerle geliştirdiği sert retorik, ülkenin uluslararası alandaki konumunu olumsuz yönde etkilemektedir. Bu durum, Türkiye’nin bölgedeki imajını zayıflatmakta ve diğer ülkelerle olan ilişkilerinde olumsuz sonuçlar doğurmaktadır. Özellikle Arap ülkeleri nezdinde Türkiye’nin güvenilir bir ortak olarak değerlendirilmediği ifade edilmektedir. Bir başka hususta, Rusya’nın bölgede önemli bir aktör olarak görülmesi ve özellikle Karabağ Savaşı’nda Rusya’nın arabuluculuk rolü üstlenmesi, Zengezur koridorunun açılması konusunda Rusya’nın oynadığı rol ile koridorun

ticaret ve ulaşım üzerindeki bölgesel potansiyel etkileri tartışılmaktadır. Program kamu diplomasisi bağlamında değerlendirildiğinde, Türk dış politikasına yönelik eleştiri getirilirken, Türkiye’ye model olması açısından önerilen Azerbaycan dış politikasındaki “pragmatist yaklaşım” ise teşvik edilmektedir. Öte yandan, programın alt metninde Türkiye’nin ve İslam dünyasının Azerbaycan’ın İsrail ile olan yakınlığına yönelik getirdiği eleştirilere Azerbaycan lehine cevap verilerek Azerbaycan’ın konjektürel tavrı desteklenmekte ve anlamlı bulunmaktadır. Türkiye’nin ise Filistin meselesindeki “radikal” tutumu yüzünden yalnızlaştırılmayla karşı karşıya olduğu aktarılmakta ve bu politikası eleştirilmektedir.

Tablo 11. “Panorama” Programı İncelenen Bölümler

Program Adı	Video 1	Video 2
4. Panorama	Rusya, Çin ve İran’ı hedef alan terörün arkasında kim var? (Süre: 16:22)	Fidan’ın BRICS mesajı Ankara’da kimleri rahatsız etti? (Süre: 15:15)
	Görüntüleme: 6.300	Görüntüleme: 4.500

Tablo 12. “Panorama” Programı “Rusya, Çin ve İran’ı Hedef Alan Terörün Arkasında Kim Var?” Bölüm Bulguları

Kod Sistemi
▼ Panorama
▼ En Çok İzlenen
▼ Rusya, Çin ve İran’ı hedef alan terörün arkasında kim var?
▼ ANA TEMA
▼ ABD BÖLGEDEKİ ÇIKARLARI İÇİN TERÖRİZM YARATILIYOR
▼ TERÖR SALDIRILARI VE BÖLGESEL ETKİLERİ
Terör saldırıları
İŞİD Horosan grubu
▼ AMERİKA’NIN POLİTİKASI VE TERÖRLE İLİŞKİSİ
bölgesel savaşlar
stratejik çıkarlar
Amerika’nın askeri varlığı
▼ ÇİN VE RUSYA’NIN ROLÜ
Rusya’nın Filistin’e verdiği destek
Çin’in Pakistan’daki projeleri
Çin-Rusya ilişkileri
▼ BÖLGESEL İŞBİRLİĞİ VE GÜVENLİK
Türkiye, İran, Irak, Suriye, Rusya ve Çin arasındaki işbirliği
▼ İSRAİL VE FİLİSTİN MESELESİ
Amerika’nın desteği
İsrail’in Filistin’e yönelik uyguladığı soykırım
▼ AMERİKA’NIN ASKERİ STRATEJİSİ
Amerika’nın özel savaş konsepti
Amerika’nın bölgelerdeki askeri varlığı
> SAVAŞ VE EMPERYALİZM
▼ BÖLGEDEKİ DİĞER ÖRGÜTLER
Terör saldırılarının arkasındaki unsurlar
Majit Tugay
Belucistan Kurtuluş Ordusu

“Panorama” programının en çok izlenen “Rusya, Çin ve İran’ı hedef alan terörün arkasında kim var?” başlıklı bölümündeki ana tema, ABD’nin bölgedeki çıkarları için terörizmi ve küresel kaosu oluşturduğu iddiası üzerine kuruludur. Programda, Çin’in Filistin’e verdiği destek ve Gazze’deki soykırımlara karşı tutumu anlatılmakta, Batı ve Amerika’nın bölgedeki istikrarsızlığın kaynağı olduğu gerekçesiyle eleştirilmektedir. Özellikle ABD’nin bölgedeki istikrarsızlaştırma faaliyetleri şu argümanlarla desteklenmektedir:

a) ABD, çıkarları doğrultusunda bazı terör gruplarını destekleyerek bölgedeki askeri varlığını meşrulaştırmaya çalışmaktadır.

b) ABD istihbaratı, bazı terör gruplarını kullanarak suikast ve sabotajlar düzenleyerek terör ve kaosu yaratmaktadır.

c) ABD, bölgede konvansiyonel savaşlar yerine, özel savaş yöntemleri ve terör faaliyetleriyle bölgedeki ülkeleri zayıflatmaya çalışmaktadır.

Görüldüğü üzere programda kullanılan söylem ve anlatı, Çin'in Ortadoğu politikasına yönelik genel bakışıyla örtüşür niteliktedir. Bu bakış, ekseriyetle Amerikan karşıtlığı üzerine kurulmuş olup, huzursuzluğun ve terörün kaynağı olarak da ABD suçlanmaktadır. Amerikan karşıtlığı üzerine kurulan tüm bu anlatılar, Türk izleyicilerinin önüne suçlu olarak ABD'yi atmakta ve izleyicilerin de bu algıya dahil olması teşvik edilerek yumuşak güç stratejisi uygulanmaktadır. Öte yandan, Türk izleyicisi ile olan bağı kuvvetlendirmek ve içselleştirmesini sağlamak için, Türkiye'nin bölgedeki diğer ülkelerle (Rusya, İran, Irak, Suriye) birlikte terörün hedefi haline geldiği vurgulanmış ve terör saldırılarının, bu ülkelerin bölgesel politikalarına karşı bir tehdit oluşturduğu ima edilmiştir. Dolayısıyla alt metinde, Türk izleyicisine adeta “ABD'nin yarattığı terör, sadece Ortadoğu'yu istikrarsızlaştırmakla kalmıyor, Türkiye'de de bu sorunun yarattığı olumsuz etkilerle yüzleşilmektedir.” mesajı verilmektedir.

Tablo 13. “Panorama” Programı “Fidan’ın BRICS mesajı Ankara’da kimleri Rahatsız Etti” Bölüm Bulguları

Kod Sistemi
▼ Panorama ▼ En Çok İzlenen ▼ Fidan’ın BRICS mesajı Ankara’da kimleri rahatsız etti? ▼ ANA TEMA - CHİN-TÜRKİYE STRATEJİK İŞ BİRLİĞİ ▼ DIŞ POLİTİKA GÜNDEMİ - Türkiye-Atlantik ilişkileri - Türkiye-Çin ilişkileri - Hakan Fidan’ın Çin ziyareti ▼ EKONOMİK İLİŞKİLER - Türkiye’nin BRICS ilgisi - Türkiye-Irak Kalkınma Yolu Projesi - Kuşak ve Yol projesi ▼ CHİN-ABD REKABETİ, - ABD’nin küresel liderliği ve güç transferi - Çin’in ekonomik gelişimini durdurmaya yönelik girişimler - ABD’nin Tayvan politikası ▼ TERÖR VE GÜVENLİK - Kuşak ve Yol projelerine yönelik terör tehditleri - İdlib’deki terör örgütleri - Çin’e yönelik terör saldırıları ▼ KÜRESEL DÜZENDE DEĞİŞİM - Yeni dünya düzeninin savaşınsız inşası - Tek kutupluluktan çok kutupluluğa geçiş ▼ TÜRKİYE’NİN ULUSLARARASI POZİSYONU - Türkiye’nin çok taraflı ekonomik platformlarda yer alma politik - Türkiye’nin BRICS ve Şanghay İşbirliği Örgütü’ne ilgisi

“Panorama” programının “Fidan’ın BRICS mesajı Ankara’da kimleri rahatsız etti?” başlıklı bölümünün ana teması, Çin-Türkiye stratejik iş birliğidir. Dışişleri Bakanı Hakan Fidan’ın Çin’e yaptığı ziyarete ilişkin ekonomi, Filistin ve Ukrayna meseleleri ile Çin-ABD rekabeti gibi konular bölümde ele alınmaktadır.

Programda, Fidan’ın Çin’e yaptığı ziyaretin, Türkiye-Atlantik ilişkileri açısından önemli olduğu kadar, Türkiye ile Çin ilişkilerinde “yeni bir sıçrama” potansiyeli taşıdığı vurgulanmıştır. Öte yandan, Fidan’ın Çin’in toprak bütünlüğüne ve siyasal egemenliğine dönük tam destek açıklaması, Türkiye’nin Çin üzerinde uyguladığı kamu diplomasisi çabaları olarak değerlendirilebilir. Bununla birlikte, Fidan’ın ABD’yi işaret ederek, Çin’in ekonomik gelişimini engellemeye yönelik uluslararası girişimlerin doğru bir yaklaşım olmadığını ifade etmesi, Türkiye’nin bu konudaki tutumunu ortaya koymaktadır. Ayrıca, Çin’e yönelik “terör eylemleri” karşısında Türkiye’nin desteğini vurgulaması, kamu diplomasisi faaliyetlerinin bir başka yansıması olarak değerlendirilebilir.

Programda Türkiye’nin “yanlış Suriye politikası” eleştirilmiş ve Sincan Uygur Özerk Bölgesi’nden “örgütlerin” Suriye’ye gelerek burada konuşlandığı, Doğu Türkistan İslam Partisi (ETİM) altında Suriye’de faaliyet gösterdikleri ifade edilmiştir. Bahsi geçen bu oluşumlar, “Çin’i hedef alan terör hareketleri” olarak ele alınmakta olup, Türkiye’nin “İdlid’deki terör örgütleri konusunda” net bir tutum alması gerektiği yönünde bir uyarıda bulunmaktadır.

Program genel hatlarıyla kamu diplomasisi bağlamında değerlendirildiğinde, Çin’in “Tek Çin politikası” konusundaki hassasiyetinin Türkiye’ye bir kez daha hatırlatıldığı görülmektedir. Türkiye’nin Tayvan, Hong Kong ve Sincan gibi konularda Çin’in toprak bütünlüğüne ve egemenliğine saygı göstermesi beklenmekte, Türkiye’nin “yanlış Suriye politikaları” nedeniyle Çin karşıtı terör gruplarına dolaylı şekilde imkan tanıdığı hatırlatılmakta ve bu konuda daha tutarlı ve etkin bir işbirliği talep edilmektedir. Ayrıca, Doğu Türkistan İslam Partisi (ETİM) gibi örgütlerin faaliyetlerine karşı Türkiye’nin daha kararlı adımlar atması beklenmektedir.

Programda ayrıca Türkiye’nin Kuşak ve Yol projesinin bir parçası olarak daha somut iş birliklerine yönelmesi gerektiği vurgulanmakta, mevcut küresel düzende ABD’nin tek kutuplu-hegemonik yaklaşımlarına karşı Türkiye’nin, Çin’in ekonomik kalkınmasının ve çok kutuplu dünya düzeninin desteklenmesinde güçlü bir ortak olması gerektiği belirtilmektedir. BRICS ve Şanghay İşbirliği Örgütü gibi alternatif ekonomik ve siyasi platformlara dönük olarak Çin’in Türkiye’ye sıcak baktığı ifade edilmekte, Türkiye’nin Atlantik-Avrasya dengesi içinde daha özgür ve bağımsız bir dış politika izlemesi gerektiği vurgulanarak Türkiye’ye yönelik uyarılarda bulunmaktadır.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Çin Halk Cumhuriyeti, ulus marka kimliği konusunda özellikle Batı siyaseti ve medyasının yön verdiği algısal gerçeklikten endişe ve rahatsızlık duymaktadır. Uluslararası arenada boy göstermek ve yeni bir küresel oyuncu olmak isteyen Çin, bu hedeflere ulaşmak için kamu diplomasisi araçlarına ciddi yatırımlar yapmaktadır. Soğuk Savaş sonrası komünizmin katı ortodoks doktrinleri esnetilerek, açık kapı politikasıyla dışa dönük bir Çin dizayn edilmeye çalışılmıştır. Bu sayede kendi tezlerini dış dünyaya duyuracak, arzuladığı imajı küresel boyutta inşa edip, onu pekiştirerek, Çin aleyhine oluşturulan algıları kırıp siyasi alanda karar verici olmak istemektedir. Bu sayede yabancı ülkelerin politik tercihleri üzerinde nüfuz sağlamayı amaçlamaktadır. Komünist Parti liderliğinde yürütülen kamu diplomasisi faaliyetleri bu amaçlar doğrultusunda şekillendirilmiştir.

Partinin etkili bir biçimde kullandığı yumuşak güç kaynaklarının başında medya gelmektedir. Dünyanın birçok ülkesinde olduğu gibi Türkiye’de de devlet merkezli medya organizasyonlarını, yumuşak güç stratejisi çerçevesinde kullanmaktadır. Bu anlamda, Çin’in dışarıya açılan yüzü olarak iki medya organizasyonu ön plana çıkmıştır: Çin’in en büyük medya tekeli olan CCTV ve Çin Küresel Ağı (CGTN). Bu organizasyonlar, toplamda 160’dan fazla bölgeye ve milyonlarca insana sesini ulaştırabilmektedir. Türkçe de dahil olmak üzere 80 farklı dilde yayın yapabilme kapasitesine sahip olan bu mecralar, Çin’in en önemli yumuşak güç araçlarıdır. Öte yandan, Çin otoritelerince oluşturulan dijital mecralardan da dijital diplomasi faaliyetleri yürütülmektedir.

Çin yönetimi, Türkiye’deki kamu diplomasisi faaliyetlerini özellikle radyo ve sosyal ağlar üzerinden yürütmektedir. Türkiye’de Çin devlet medyasına ait herhangi bir televizyon kanalı bulunmamakla birlikte, uzun süredir radyo yayınları ile sesini Türk vatandaşlarına ulaştırmaktadır. Ancak Çin Halk Cumhuriyeti, küresel medya yatırımları konusunda Türkiye’de daha çekingen davranmaktadır. Zira Avrupa, Afrika, ABD ve Asya’da medyaya büyük yatırımlar yapılırken, Türkiye’deki medya yatırımları diğer ülkelerle kıyaslanamayacak kadar sınırlıdır.

Çin, dünya genelinde uyguladığı yumuşak güç stratejileri aracılığıyla kültürel ve politik bir anlatı inşa etmeyi hedeflemektedir. Bu bağlamda, çalışma dijital diplomasi uygulamaları çerçevesinde, CGTN Türk radyo ve dijital mecraların Çin’in kültürel ve politik anlatısını Türk izleyicilerine nasıl aktardığı, hangi konuları ve değerleri ön plana çıkardığı, Türkiye-Çin ilişkilerinin nasıl sunulduğu ve Türkiye’nin dış politikasına yönelik hangi telkinlerin öne çıkarıldığı sorgulanmış ve şu sonuçlara ulaşılmıştır: CGTN Türk dijital diplomasi stratejilerini politik, kültürel, ekonomik, eğitim ve dil odağında yürüttüğü tespit edilmiştir.

Politik diplomasi çerçevesinde ortaya çıkan sonuçlara göre:

-Türkiye uzun yıllardır Batı’dan beklediği desteği alamamakla birlikte, NATO’nun Türkiye’yi “feda edilebilir bir ülke”, AB’nin ise “tampon devlet” olarak konumlandığı, ancak Çin’in BRICS oluşumundaki “lider konumu” ve “BRICS’in

prensiplerinin” egemenliğe müdahale etmeyen ve “eşit ortaklık” ilkelerine dayanması dolayısıyla Türkiye’nin Batı’ya karşı “yükselen Doğu”ya kayıtsız kalmaması ve bu dönüşümde yer alması gerektiği teşvik edilmektedir. Kurulan bu anlatı, Türkiye’nin Batı tarafından değersiz görülmesi tezini öne sürerek, daha “adil ve eşitlikçi bir düzene” sahip olan Doğu’ya entegrasyonu teşvik etme çabalarının somut bir göstergesidir.

-ABD, bölgedeki çıkarları doğrultusunda “terörü teşvik etmektedir”. Türkiye, Rusya, İran, Suriye ve Filistin gibi ülkeler de ABD’nin finanse ettiği terörün ana hedeflerinden biridir. Terör yalnızca Ortadoğu’yu istikrarsızlaştırmakla kalmayıp, Türkiye’ye yönelik tehditlere de yol açmaktadır. Çin’in Filistin’e verdiği destek ve Gazze’deki soykırımlara karşı duruşu, onu tarihin “doğru” tarafında konumlandıran bir algı oluşturmuştur. Bu yaklaşımla, izleyicilerin dikkati, Amerikan karşıtlığı ekseninde şekillenen ve İslam hassasiyetine vurgu yapan bir söylemle çekilmeye çalışılmıştır. Böylece izleyicilerin konuyu hem duygusal hem de ideolojik olarak derinlemesine benimsemesi hedeflenmiştir.

-ABD, Ortadoğu’daki huzursuzluğun, terörün ve kaosun ana kaynağı olarak sert şekilde eleştirilirken, Doğu’nun “yükselen bir gücü” olarak kendisini düzen ve fırsatlar sağlayan çok kutuplu dünyaya geçişi sağlayan bir güç olarak konumlandırmaktadır.

-Türkiye’nin Filistin konusundaki “sert söylemleri” ve Hamas ve Hizbullah gibi gruplarla olan ilişkileri eleştirilmekte ve bu durumun Türkiye’yi yalnızlaştırarak güvenilir bir ortak olarak görülmemesine neden olduğu ifade edilmektedir. Bu nedenle, Türk dış politikasında Azerbaycan’ın dış politikadaki “dengeli ve pragmatik” tutumunun örnek alınmasının, bölgesel iş birliği ve diplomatik ilişkiler açısından daha faydalı olacağına işaret edilmektedir.

-Çin politik diplomasi anlatısında müttefiklerine de yer vermektedir: Özellikle Rusya’ya dönük olumlayıcı ifadelerle de rastlanmaktadır. Rusya-Ukrayna Savaşı’ndan hareketle, Rusya’nın askeri gücüne ve stratejik kararlılığına vurgu yapılarak, Ukrayna’nın direnme kapasitesinin zayıfladığı vurgusu ön plana çıkarılmış ve Moskova’nın “sorumlu bir küresel aktör” olarak Ukrayna’daki savaşı bitirmeye dönük barış planlarında bahsedilerek, Rusya’nın hem askeri gücü hem de diplomatik gücü olumlanmıştır.

-Türkiye’nin Çin’in toprak bütünlüğüne ve egemenliğine saygı göstermesinin beklendiği, ayrıca Suriye’de Sincan Uygur Özerk Bölgesi’nden Doğu Türkistan İslam Partisi adı altında “Çin’i hedef alan terör hareketleri”nin yapıldığı ve Türkiye’nin bu “örgütler” konusunda net tavır takınarak pozisyonunu belirlemesi gerektiği ifade edilmektedir. İncelenen görsel işitsel materyaller içerisinde, Doğu Türkistan-Çin meselesi yalnızca bir programda kısa bir kesit olarak ele alınmış ve burada Sincan Uygur Özerk Bölgesi’nden gelen Doğu Türkistanlıların Suriye’de “radikal İslamcı” bir örgüt kurarak “terör faaliyetleri” yürütmekle ilişkilendirilerek, Doğu Türkistan’ın Çin’in toprak ve egemenliğini tehdit eden bir unsur olarak

çerçevenmiştir. Ayrıca, yumuşak gücün hedef kitlesi Türkiye olduğu için, Türkiye'nin Doğu Türkistan ile olan Türklük bağı hassasiyeti göz önünde bulundurularak, Doğu Türkistan “radikal İslam” mefhumu üzerinden marjinalize edilmiştir.

Ekonomik diplomasi çerçevesinde ortaya çıkan sonuçlara göre:

-ABD, küresel anlamda güç kaybı yaşarken, “Doğu’nun yükselen bir gücü” olarak Çin, alternatif bir güç merkezi olarak öne çıkmakta ve kazan-kazan politikasıyla Çin ile işbirliği yapan ülkelerin, Çin’in sağlayacağı fırsatlardan faydalanabileceği vurgulanmaktadır. Özellikle BRICS’in en önemli aktörü olarak Çin, üye ülkelerle ekonomik, politik ve diplomatik işbirliğini artırarak, ABD’nin ticaret yolları üzerindeki egemenliğini kırmayı ve alternatif güzergahlarla çok kutuplu bir dünya düzeni vaat etmektedir. Batı’nın egemen olduğu küresel sistemlere karşı alternatif bir düzen tesis etmeye çalışan BRICS, ekonomik işbirliği ve ticaret, teknoloji ve yenilik, kalkınma, yoksulluğun azaltılması, çok kutupluluk, kültürel ve eğitim işbirlikleri ile bölge ülkelerini sürece teşvik etmeyi amaçlamaktadır.

-Özellikle Türkiye’nin hem stratejik konumu hem de ekonomik ve diplomatik özellikleri açısından BRICS’te yer almasının, Çin’in enerji koridoru projesi için ve Avrupa, Ortadoğu ve Afrika’ya erişim noktasındaki konumu itibarıyla fayda sağlayacağı düşünülmektedir. Ayrıca, Türkiye’nin mevcut ekonomik durumu göz önünde bulundurularak, bu oluşumun Türkiye’ye yeni yatırım ve işbirliği imkanları yaratabileceği belirtilmekte ve BRICS sürecine katılımı teşvik edilmektedir.

Kültür ve eğitim diplomasisi çerçevesinde ortaya çıkan sonuçlara göre:

-Çince’nin yalnızca bir dil olarak değil, aynı zamanda ekonomik ve kültürel anlamda fırsatlar sunan bir araç olarak tanıtıldığı gözlemlenmiştir. Çince’nin tarihsel ve yapısal özellikleri vurgulanarak, dilin ekonomik anlamda sunduğu fırsatlar da ön plana çıkarılmıştır. Çince öğrenmenin bireyler için kişisel ve profesyonel anlamda değerli olduğu fikri işlenmiş ve izleyicilere bu dilin öğrenilmesinin faydaları aktarılmıştır.

-Çin’in “ekonomik yükselişi” ve “uluslararası arenadaki etkisi” bağlamında, Çince’nin stratejik öneme sahip bir dil olarak sunulduğu tespit edilmiştir. Öte yandan, eğitim diplomasisi bağlamında Çin’deki eğitim ve üniversite olanakları hakkında bilgilendirme yapılarak, Türk öğrencilerin Çin üniversitelerine yönlendirilmesi hedeflenmiştir. Türk öğrencilerinin Çin’de eğitim alması, uzun vadede iki ülke arasında daha güçlü bağların kurulmasına katkı sağlayacak bir adım olarak sunulmuş ve iki ülkenin kültürel ve ekonomik ilişkilerini derinleştireceği öngörülmüştür.

-Dil ve kültürden hareketle, Çince bir cazibe aracı olarak kullanılarak Çin kültürüne yönelik olumlu bir imaj yaratılmaya çalışılmıştır. Bu sayede izleyicilerin

Çin'e dair ilgisi artırılmak ve dil öğrenimi üzerinden Çin ile bağ kurmaları hedeflenmiştir.

-Kültürel diplomasi çerçevesinde öne çıkan bir diğer konu ise Çin astrolojisidir. Astrolojik unsurlar üzerinden Çin'in cazibesini artırmak ve Çin kültürüne yönelik olumlu bir imaj oluşturmak amaçlanmıştır. Astroloji, dil ve eğitim temalarıyla bireylerin zihin dünyasına hitap eden Çin, pozitif imajını stratejik biçimde inşa etmektedir. Astroloji temasıyla bireylerin zihinsel dünyasına doğrudan hitap edilerek, özgün mesajlar ve anlamlar sunulmakta ve onlarda katarsis etkisi yaratılmaktadır. Bu sayede, bireylerin Çin ile daha güçlü bir kültürel bağ kurmaları amaçlanmış ve Çin'e karşı algılarda pozitif bir bakış açısı oluşturulmaya çalışılmıştır.

Sonuç genel olarak değerlendirildiğinde, Çin'in CGTN Türk dijital mecraları üzerinden yürüttüğü dijital diplomasi faaliyetlerinin, Türkiye kamuoyunu etkilemeye yönelik çok katmanlı bir strateji izlediği gözlemlenmektedir. Çin, Batı'nın "Türkiye'yi dışlayan ve değersizleştiren" politikalarına karşı kendisini "eşitlikçi, müdahalesiz ve iş birliğine dayalı" alternatif bir güç olarak konumlandırmakta; BRICS'in yapısı ve kazan-kazan söylemleriyle Türkiye'yi Doğu eksenine çekmeye çalışmaktadır. ABD karşıtlığı, Filistin duyarlılığı ve terör temaları üzerinden oluşturulan söylemler, Türk kamuoyunun ideolojik ve duygusal reflekslerine hitap edecek şekilde kurgulanmıştır. Öte yandan, Çince'nin ekonomik ve kültürel bir fırsat dili olarak sunulması, Çin üniversitelerine yönlendirme yapılması ve Çin kültürünün astroloji gibi popüler temalarla aktarılması, yumuşak gücün bireysel düzeyde etkili kullanılmasının örneklerindendir. Tüm bu stratejiler, Çin'in Türkiye'de pozitif bir algı oluşturarak uzun vadeli diplomatik, ekonomik ve kültürel bağlar kurma neticesinde nüfuzunu artırma çabalarını yansıtmaktadır.

Gelecek çalışmalarda, CGTN Türk'ün içeriklerinde kullanılan söylemlerin eleştirel bir söylem analizi yapılarak, özellikle belirli politik veya ekonomik mesajların nasıl yapılandırıldığı incelenebilir. Ayrıca, CGTN Türk'ün içeriklerinin Türk izleyicileri tarafından nasıl alımlandığı üzerine de bir çalışma yapılması, alana katkı sağlayabilir.

Yazar Katkı oranı ve Çıkar Çatışması Beyanı : Bu çalışma tek yazarlı olup katkı oranı %100'dür ve herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır.

KAYNAKÇA

- Aoyama, R. (2004). *Chinese diplomacy in the multimedia age: Public diplomacy and civil diplomacy* (Doctoral dissertation, Waseda University, Japan).
- Aydemir, E. (2019). Çin'in küresel bir yumuşak güç hareketi: CGTN'nin incelenmesi. *Avrasya Uluslararası Araştırmalar Dergisi*, 7 (19), 260-275.
- Barıtcı, F., & Aydeniz, H. (2019). Kamu diplomasisi aracı olarak medya: TRT World örneği. *Erciyes İletişim Dergisi*, 6 (2), 1551-1576.
- Basmacı, G. (2024). Yumuşak güç olarak Çin medyası: CGTN Türk örneği. *Asya Studies*, 8 (30), 263-274. <https://doi.org/10.31455/asya.1520142>
- Boztepe, V. (2016). Bir yumuşak güç kaynağı olarak Türkiye'deki Çin medyası. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 16 (4), 93-110.
- Braun, V., & Clarke, V. (2012). Thematic analysis. In H. Cooper, P. M. Camic, D. L. Long, A. T. Panter, D. Rindskopf, & K. J. Sher (Eds.), *APA Handbook of Research Methods in Psychology, Vol. 2: Research Designs: Quantitative, Qualitative, Neuropsychological, and Biological* (pp. 57-71). Washington DC: American Psychological Association.
- Braun, V., & Clarke, V. (2013). *Successful Qualitative Research: A Practical Guide for Beginners*. London: Sage.
- Chen, K., Massignan, V., Yachin, M., Winkler, C., & Lokmanoglu, A. (2023). Montevideo Convention and CGTN: Defining Statehood for Global Outreach. *International Journal of Communication*, 17, 24. Retrieved from <https://ijoc.org/index.php/ijoc/article/view/21452/4386>
- Demirtepe, M., & Özertem, H. S. (2013). Yükselen tehdit algısı karşısında Çin'in yumuşak güç siyaseti: Politikalar ve sınırlılıkları (China's Soft Power Strategy vis-a-vis Increasing Threat Perceptions: Policies and Limitations). *Bilgi Dergisi*, 65, 95-118.
- Deng, X., & Zhang, L. (2009). China's cultural exports and its growing cultural power in the world. In *Soft Power: China's Emerging Strategy in International Politics* (pp. 143-162).
- d'Hooghe, I. (2005). Public diplomacy in the People's Republic of China. In *The New Public Diplomacy: Soft Power in International Relations* (pp. 88-105). London: Palgrave Macmillan UK.

- Han, Z. (2010). China's public diplomacy in a new era. In *The People's Republic of China Today: Internal and External Challenges* (pp. 291-310). Singapore: World Scientific.
- Hanson, F. (2012). *Revolution@ State: The Spread of eDiplomacy*. Sydney: Lowy Institute for International Policy.
- Hartig, F. (2016). How China understands public diplomacy: The importance of national image for national interests. *International Studies Review*, 18 (4), 655-680.
- Hayden, C. (2018). Digital diplomacy. In *The Encyclopedia of Diplomacy* (pp. 1-13).
- Karadeniz, Y. (2022). Türkiye'nin kamu diplomasisinde TRT World'ün rolü. *Uluslararası Sosyal Bilimler Akademisi Dergisi*, 4 (9), 560-578.
- Kavoğlu, S. (2022). Kamu diplomasisi perspektifinden uluslararası yayıncılık: TRT Balkan üzerine bir inceleme. *Intermedia International E-journal*, 9 (17), 306-323.
- Li, M. (2019). *Chinese Television and Soft Power Communication in Australia*. Melbourne: Anthem Press.
- Maina, J. M. (2018). *The role of China Global Television Network in fostering Chinese public diplomacy in Kenya* (Doctoral dissertation), University of Nairobi.
- Mavruk, Ç., & Baykal, S. (2022). Dijitalleşme çağında yumuşak gücün yeni unsuru: Dijital diplomasi. *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi SBE Dergisi*, 12 (Dijitalleşme), 348-358.
- Nye, J. S. Jr. (1990). Bound to lead: The changing nature of American power. *Foreign Affairs*, 69, 176.
- Saldaña, J. (2022). *Nitel araştırmacılar için kodlama el kitabı*. Pegem Akademi Yayıncılık.
- Sancak, K. (2015). *Dış politikada bir etki aracı olarak yumuşak güç: Türkiye'nin yumuşak gücünün analizi ve Azerbaycan üzerindeki yumuşak güç kapasitesinin değerlendirilmesi*. [Yayınlanmamış Doktora Tezi]. Karadeniz Teknik Üniversitesi.
- Sotiriou, S. (2015). Digital diplomacy: Between promises and reality. In *Digital Diplomacy* (pp. 33-51). Routledge.

- Swedish Institute. (08.05.2025). *Curators of Sweden comes to an end*.
<https://si.se/en/curators-of-sweden-comes-to-an-end/>
- TRT World. (08.05.2025). *The art of deception: How Israel uses 'hasbara' to whitewash its crimes* <https://www.trtworld.com/magazine/the-art-of-deception-how-israel-uses-hasbara-to-whitewash-its-crimes-12766404>.
- Vamusse, Y. S. (2019). *The discursive construction of African audiences: A comparative study of CGTN Africa, Al Jazeera English and eNews Channel Africa (2013–2016)* [Doctoral dissertation] University of the Witwatersrand.
- Yablokov, I. (2015). Conspiracy Theories as a Russian Public Diplomacy Tool: The Case of Russia Today (RT). *Politics*, 35(3-4), 301-315. <https://doi.org/10.1111/1467-9256.12097> (Original work published 2015)
- Wekesa, B. (2023). China Global Television Network's Debate Show, 'Talk Africa': Conflict, economics, and geopolitics. In Ogola, G. (Ed.), *The Future of Television in the Global South*. Palgrave Macmillan, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-18833-6_7
- Wu, Y. S. (2016). China's media and public diplomacy approach in Africa: Illustrations from South Africa. *Chinese Journal of Communication*, 9(1), 81-97.
- Zhang, Y., & Ong'ong'a, D. O. (2022). Unveiling China's digital diplomacy: A comparative analysis of CGTN Africa and BBC News Africa on Facebook. *Asian Journal of Comparative Politics*, 7 (3), 661-683.
- Zhu, Y. (2022). China's 'new cultural diplomacy' in international broadcasting: Branding the nation through CGTN Documentary. *International Journal of Cultural Policy*, 28 (6), 671-683.